

תגובה של מערכת מסדר שני

תהליך מסדר שני מתואר ע"י משוואה דיפרנציאלית מסדר שני:

$$c''(t) + 2 \cdot \xi \cdot \omega_n \cdot c'(t) + \omega_n^2 \cdot c(t) = K \cdot \omega_n^2 \cdot R(t)$$

אחרי התמרת לפלס נקבל:

$$\frac{C(s)}{R(s)} = \frac{K \cdot \omega_n^2}{s^2 + 2 \cdot \xi \cdot \omega_n \cdot s + \omega_n^2}$$

כאשר:

K - הגבר סטטי של התהליך - יחס בין מוצא לכניסה במצב מתמיד עבור מדרגה

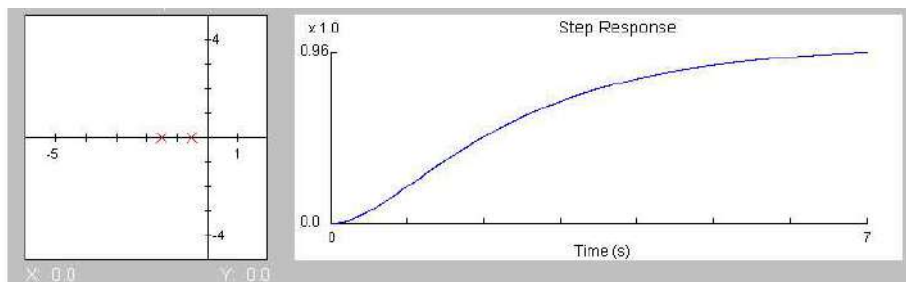
בכניסה

ξ - מקדם ריסון - Damping Ratio

ω_n - תדירות טבעית ללא ריסון - Undamped Natural Frequency

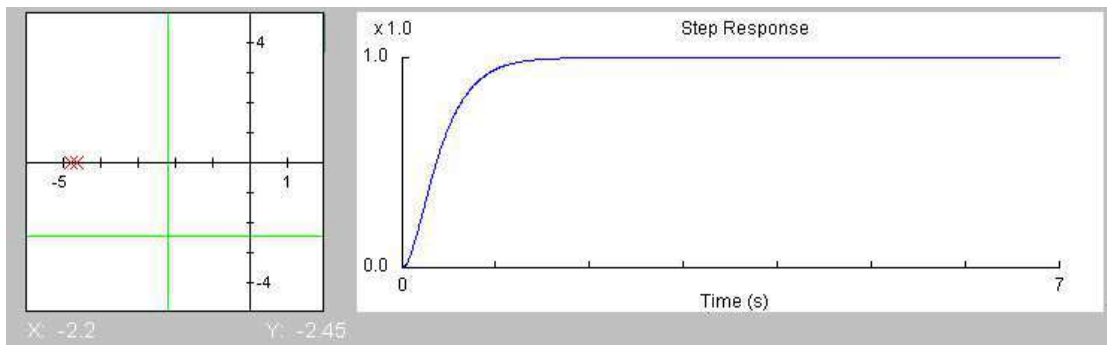
- $\xi > 1$ - המערכת בעלת ריסון יתר, שורשי המשוואה הריבועית ממשיים ולכן אין תנודות והמערכת יציבה

$$s_1, s_2 = -\xi \cdot \omega_n \pm \omega_n \cdot \sqrt{\xi^2 - 1}$$

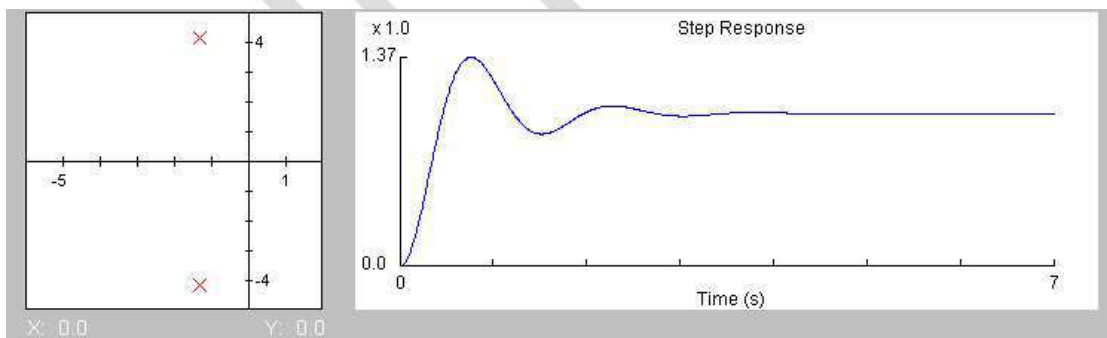
- $\xi = 1$ - המערכת בעלת ריסון קריטי, שורשי המשואה שווים וממשיים ולכן אין תנודות והמערכת יציבה.

$$s_1, s_2 = -\omega_n$$

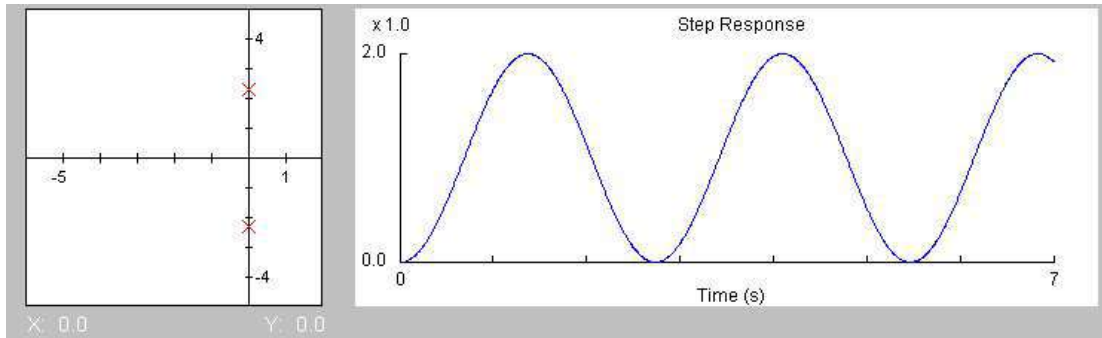
- $0 < \xi < 1$ - המערכת בעלת תת-ריסון, שורשי המשואה מרוכבים ולכן יש תנודות מתרסנות והמערכת יציבה.

$$s_1, s_2 = -\xi \cdot \omega_n \pm j\omega_n \cdot \sqrt{\xi^2 - 1}$$

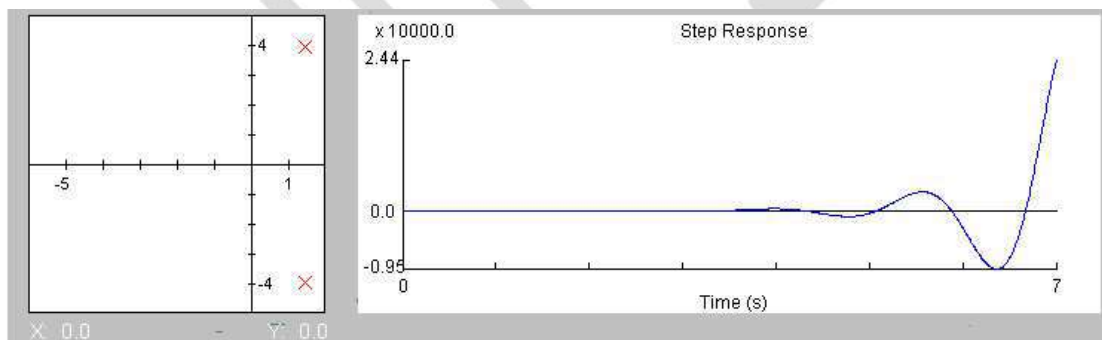

- $\xi = 0$ - המערכת בלתי מרוסנת, שורשי המשואה מדומים ולכן יש תנודות לא מתרסנות והמערכת על סף יציבות.

$$s_1, s_2 = \pm j\omega_n$$

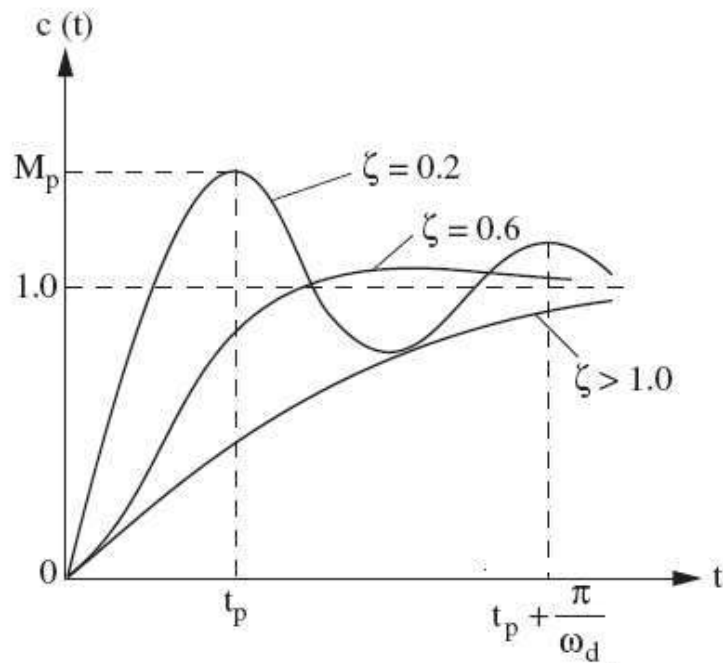

- $-1 < \xi < 0$ - השורשים מרוכבים, המערכת מתבדרת עם תנודות ואינה יציבה.

- $\xi < -1$ - השורשים ממשיים וחיובים, המערכת מתבדרת ללא תנודות ואינה יציבה.

תגובת המערכת עם הגבר סטטי של 1 עבור כניסת מדרגת יחידה בתלות הריסון

ω_d - תדירות התנודות המרוסנת

$$\omega_d = \omega_n \cdot \sqrt{1 - \zeta^2}$$

t_p - (Peak Time) - זמן הגעה לערך מקסימלי

$$t_p = \frac{\pi}{\omega_n \sqrt{1 - \zeta^2}} = \frac{\pi}{\omega_d}$$

M_p - ערך המרבי של תגובת היתר מתקבל בזמן t_p

$$M_p = 1 + e^{\frac{-\pi\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}}$$

הערה: במידה וערך המצב המתמיד שונה מ-1, מנרמלים את הגרף לפי:

$$M_p = \frac{C_{(tp)}}{C_{(\infty)}}$$

חישוב ההגבר הסטטי K מחושב לפי:

$$K = \frac{C_{(\infty)}}{R}$$

כאשר R מבטא את גובה המדרגה